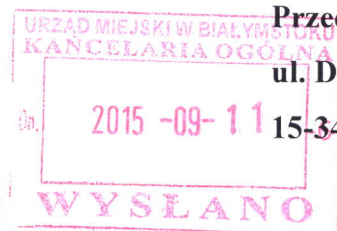
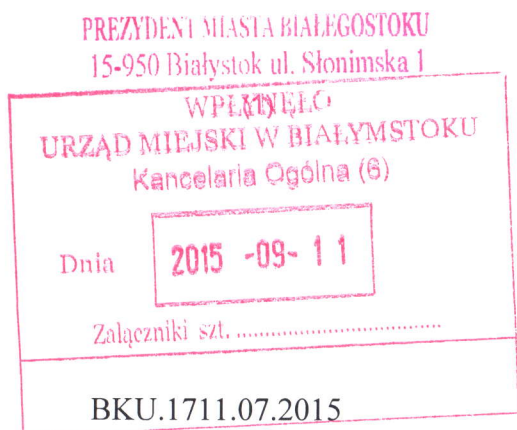

a/a

Białystok, 09 września 2015 r.

Pani Bożena Arlukiewicz

Dyrektor

Przedszkola Samorządowego Nr 64

ul. Dubois 12

15-349 Białystok

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli¹ pracownik Urzędu Miasta Białystok Anna Kulikowska - inspektor w Biurze Kontroli w terminie od 10 czerwca 2015 r. do 03 lipca 2015 r. przeprowadziła kontrolę kompleksową za 2014r. w Przedszkolu Samorządowym Nr 64 pn. „Akademia Jasia i Małgosi” w Białymstoku obejmującą sprawdzenie:

- organizacji i zatrudnienia,
- przepisów wewnętrznych, w tym dotyczących procedur kontroli zarządczej i zasad rachunkowości,
- zarządzania środkami pieniężnymi,
- rozrachunków i roszczeń,
- wydatków i dochodów,
- gospodarki rzeczowymi składnikami majątku trwałego,
- rzetelności sporządzania sprawozdań.

Szczegółowe ustalenia zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym przez Panią w dniu 26 sierpnia 2015r.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia.

W zakresie prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych ustalono, że w urządzeniach księgowych jednostki należności z tytułu odsetek od nieterminowych płatności

¹ Upoważnienie Nr ORN-I.077.382.2015 z dnia 05 czerwca 2015r. wydane przez Prezydenta Miasta Białegostoku

ewidencjonowano jedynie w momencie ich zapłaty na koncie 750 „Przychody finansowe” w korespondencji z kontem 101 „Kasa” lub 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Jednostka nie dokonywała ewidencji naliczonych a jeszcze nie zapłaconych odsetek. Jak wynika z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału. Również § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) ³ mówi o tym, że odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Jak wynika z przytoczonych przepisów jednostka zobowiązana była do naliczania i ewidencjonowania w księgach rachunkowych odsetek od niewpłaconych w terminie należności w momencie ich zapłaty, a w przypadku braku zapłaty nie rzadziej niż na koniec kwartału. (Protokół kontroli str. 11-12).

Badając obroty bezgotówkowe w oparciu o wyciągi bankowe, polecenia przelewu, bankowe potwierdzenia wykonania dyspozycji i porównując je z dowodami źródłowymi dokumentującymi operacje przychodowe i rozchodowe stwierdzono, że dokonywano zapisów na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” z naruszeniem zasady, w myśl której zapisy dokonywane są na podstawie wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem z uwzględnieniem zasady czystości obrotów, nakazującej stosowanie do błędnych zapisów zwrotów, nadpłat i korekt dodatkowo techniczny zapis ujemny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 05.07.2010r.⁴ (Protokół kontroli str. 13).

W wyniku analizy danych ujętych w sprawozdaniach budżetowych jednostki stwierdzono naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych poprzez przekroczenie planu wydatków w następujących rozdziałach:

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.)

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289)

⁴ Patrz przypis nr 4

1) w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Przedszkola za 2014 rok jednostka przekroczyła plan wydatków budżetowych w rozdziale 80104 „Przedszkola” w niżej wymienionych paragrafach:

- § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” plan wynosił 26.597,00 zł a wykonanie 26.612,47 zł czyli więcej o kwotę 15,47 zł,
- § 4270 „Zakup usług remontowych” plan wynosił 30.681,00 zł a wykonanie 30.681,40 zł czyli więcej o kwotę 0,40 zł,
- § 4410 „Podróże służbowe krajowe” plan wynosił 1.885,00 zł a wykonanie 1.885,35 zł czyli więcej o kwotę 0,35 zł.

Przekroczenie wydatków wykonanych w stosunku do zaplanowanych wyniosło ogółem 16,22 zł ale w całym rozdziale 80104 „Przedszkola” przekroczenie wyniosło 8,52 zł z uwagi na to, że w pozostałych paragrafach wykonanie planu nie stanowiło maksymalnego limitu.

2) w sprawozdaniu budżetowym Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków (...) Przedszkola za 2014 rok jednostka przekroczyła plan wydatków w rozdziale 80148 „Stołówki szkolne i przedszkolne” w paragrafie 4220 „Zakup środków żywności” o kwotę ogółem 161,65 zł. Plan wynosił 152.506,00 zł a wykonanie 152.667,65 zł.

Przekroczenie wydatków w sprawozdaniu Rb-28S analogicznie jak przekroczenie wydatków ujęte w sprawozdaniu Rb-34S narusza przepisy ustawy o finansach publicznych⁵ tj.:

- art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy który stanowi, że ujęte w planach finansowych jednostek budżetowych wydatki stanowią nieprzekraczalny limit,
- art. 44 ust. 1 pkt 3) ustawy, który określa cele i wysokość wydatków jednostki finansów publicznych. W myśl tego artykułu wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i wysokości ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.
- art. 223 ust. 3 ustawy zgodnie z którym, wydatki z rachunku dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku mogą być dokonywane do wysokości kwot zgromadzonych na tym rachunku w ramach planu finansowego.

Aby nie dopuścić do przekroczenia planów finansowych dyrektor jednostki mógł dokonać zmian w planach finansowych, do których upoważniają go przepisy:

- rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych (...)⁶, które wskazuje, że kierownicy samorządowych jednostek

⁵ Patrz przypis nr 3

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 07.12.2010r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 241, poz. 1616 ze zm.).

budżetowych mogą dokonywać przeniesień planowanych wydatków w planach finansowych samorządowych jednostek budżetowych, w granicach upoważnień przyznanych przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast dokonywanie zmian w planach finansowych dochodów, o których mowa w art. 223 ustawy, i wydatków nimi finansowanych oraz zatwierdzenie zmian w tych planach następuje zgodnie z uchwałą organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. Uchwałą Rady Miejskiej Białegostoku z dnia z dnia 25 października 2010 r. w sprawie utworzenia wydzielonego rachunku dochodów(...) ⁷ mówi, że w trakcie roku budżetowego mogą być wprowadzane przez kierowników jednostek budżetowych zmiany w planie finansowym dochodów i wydatków nimi finansowanych pod warunkiem zachowania zgodności z zapisami uchwały budżetowej. Kierownicy jednostek budżetowych, w terminie 7 dni od dnia dokonania ww. zmiany planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych, informują Prezydenta Miasta o dokonanych zmianach. Zwiększenie ogólnych kwot planu finansowego dochodów i wydatków nimi finansowanych może nastąpić poprzez wprowadzenie ich do załącznika uchwały budżetowej na wniosek kierownika jednostki budżetowej. Informacja Prezydenta Miasta o zmianie ogólnych kwot dochodów i wydatków nimi finansowanych gromadzonych na odrębnym rachunku jest podstawą do dokonania i zatwierdzenia przez kierowników jednostek budżetowych zmian w planie finansowym jednostki. (Protokół kontroli str. 21).

Czynności kontrolne w zakresie prawidłowości ewidencjonowania środków trwałych i pozostałych środków trwałych wykazały następujące nieprawidłowości:

1) W zakresie ewidencji środków trwałych ustalono, że jednostka niewłaściwie ujęła w księdze inwentarzowej następujące pozycje:

- w 2012 roku przyjęto jako oddzielny środek trwały termomodernizację obiektu na podstawie dokumentu PT – protokół przekazania nakładów na środek trwały w kwocie 34.252,45 zł od którego liczone było umorzenie w wysokości 2,5%,
- w 2007 roku na podstawie faktury VAT jako oddzielny środek trwały wykonanie okien w kwocie 3.840,00 zł od których liczone było umorzenie w wysokości 2.5%.

⁷ uchwałą NR LX/795/10 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia z dnia 25 października 2010 r. w sprawie utworzenia wydzielonego rachunku dochodów(...) ⁷ i wydatków nimi finansowanych dla jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r .o systemie oświaty.

W zakresie termomodernizacji obiektu należy przytoczyć definicję określoną w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości⁸, która mówi, że przez środki trwałe rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Kwota ulepszenia zwiększa wartość początkową środka trwałego, a więc i wartość podlegającą amortyzacji.

Ulepszony środek trwały podlega amortyzacji na zasadach takich jak przed ulepszeniem. Odpisów amortyzacyjnych należy dokonywać od wartości początkowej środka trwałego z tym, że powiększonej o sumę wydatków poniesionych na jego ulepszenie.

W myśl ustawy termomodernizacja obiektu nie stanowi oddzielnego środka trwałego a zwiększa jego wartość początkową.

Natomiast w zakresie ujęcia w ewidencji środków trwałych w postaci wykonanych okien należy zaznaczyć, że zgodnie z prawem budowlanym za remont uważa się wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie pierwotnym. **Wszystkie poniesione nakłady, których celem jest przywrócenie stanu pierwotnego środka trwałego oraz utrzymanie jego bieżącej użyteczności technicznej, stanowią remont. Remontem jest naprawa oraz wymiana zużytych elementów.** Przykłady remontów to np.: wymiana okien drewnianych na plastikowe, naprawa, wymiana instalacji elektrycznej i hydraulicznej, malowanie ścian w budynku, wymiana wykładzin lub podłóg. Jak wynika z art. 31 ustawy o rachunkowości, **ulepszenie środka trwałego polega na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji środka trwałego.** O ulepszeniu mówimy wówczas, jeżeli poniesione nakłady powodują, iż wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych za pomocą ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.

Tak więc wykonanie czy wymiana okien nie stanowi oddzielnego środka trwałego, nie zwiększa wartości początkowej środka trwałego dlatego też taki wydatek należało zakwalifikować jako wydatki poniesione na remont.

⁸ Ustawa z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013r. poz. 330 ze zm).

(Protokół kontroli str. 34).

- 2) W zakresie ewidencji pozostałych środków trwałych stwierdzono, że nieprawidłowo księgowano przyjęcie pozostałych środków trwałych poprzez ujmowanie na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” strona Wn w korespondencji z kontem 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” strona Ma. Prawdłowo zakup pozostałych środków trwałych powinien być ujmowany na kontach 013 (strona Wn) w korespondencji z kontem 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” lub 101/130/132 (strona Ma) w zależności od sposobu płatności, a zmniejszenie wartości początkowej z tytułu umorzenia pozostałych środków trwałych powinno być księgowane jednorazowo w momencie ich przyjęcia do używania na koncie 072 (strona Ma) w korespondencji z kontem kosztów 401 „Zużycie materiałów i energii” (strona Wn). Powyższe zasady wynikają z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa (...)⁹. (Protokół kontroli str. 35).

Analiza prawidłowości dotyczących ewidencji wydatków strukturalnych oraz sporządzenia sprawozdania dotyczącego wydatków strukturalnych wykazała, że kontrolowana jednostka nie posiadała ustalonych przez dyrektora zasad ewidencji i sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-WSa w zakresie wydatków strukturalnych ponoszonych przez przedszkole oraz nie ewidencjonowano tych wydatków na koncie 975 „Wydatki strukturalne”. Podstawą do tego jest rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 03.02.2010r. (Dz. U. z 2014r. poz. 119) w sprawie sprawozdawczości budżetowej i rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10.03.2010r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz.U. Nr 44, poz. 255) i zarządzenie Nr 1107/11 z dnia 19.07.2011r. Prezydenta Miasta Białegostoku „w sprawie prowadzenia ewidencji i sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-WSa w zakresie wydatków strukturalnych ponoszonych przez jednostkę budżetową Urząd Miejski w Białymstoku oraz jednostki organizacyjne Miasta.” W trakcie kontroli dyrektor jednostki wszelkie unormowania zawarł w zarządzeniu nr 01/2015 z dnia 01 stycznia 2015r. w sprawie wprowadzenia rejestru wydatków strukturalnych ponoszonych przez przedszkole. Do ewidencji księgowej wydatków strukturalnych ma służyć konto pozabilansowe 975 „Wydatki strukturalne”.

⁹ Patrz przypis nr 4.

Przyczynami stwierdzonych nieprawidłowości była niewystarczająca znajomość przepisów prawa w zakresie finansów publicznych, ich niewłaściwa interpretacja oraz nieprzestrzeganie przepisów wewnętrznych.

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, spoczywa na kierowniku jednostki zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych¹⁰.

Wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości należy do głównego księgowego. Prawa i obowiązki głównego księgowego określa art. 54 ustawy o finansach publicznych. Nadzór nad wykonywaniem obowiązków w zakresie rachunkowości należy do zadań kierownika jednostki, jak o tym stanowi art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości¹¹.

Mając na uwadze przedstawione uchybienia i nieprawidłowości **polecam:**

1. Dokonywać bieżących przypisów należności z tytułu odsetek dotyczących nieterminowanych płatności.
2. Do błędnych zapisów zwrotów, nadpłat i korekt wprowadzać dodatkowo techniczny zapis ujemny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 05.07.2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).
3. Podjąć działania mające na celu zapewnienie rzetelności sporządzanej sprawozdawczości budżetowej poprzez:
 - a) przestrzeganie przepisów ustawy o finansach publicznych w szczególności w zakresie dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym wydatków budżetowych jak i wydatków wydzielonego rachunku dochodów,
 - b) bieżące kontrolowanie stopnia realizacji planu.
4. Rzetelnie i bezbłędnie prowadzić ewidencję rzeczowych składników majątku poprzez:
 - a) ewidencjonowanie przychodu składników majątku trwałego zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...).

¹⁰ Patrz przypis nr 3.

¹¹ Patrz przypis 2

- b) w ewidencji środków trwałych ujmować tylko te składniki, które w myśl przepisów ustawy o rachunkowości stanowią rzeczowe aktywa trwałe.
 - c) dokonać korekty środków trwałych ujętych w księdze inwentarzowej.
5. Stosować ustalone przez jednostkę zasady dotyczące ewidencji i sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-WSa w zakresie wydatków strukturalnych.

Sprawozdanie z wykonania zaleceń pokontrolnych należy przesłać do Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. Słonimska 1 z podaniem numeru sprawy, w terminie 30-tu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski

Do wiadomości:

Departament Edukacji